

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06

Tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija

Rešava: Pretresni panel II

sudija Čarls L. Smit III, predsedavajući sudija

sudija Kristof Barte

sudija Genaël Metro

sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 16. jun 2023.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Kadriju Veseljiju

Vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca

Aleks Vajting

Branilac Hašima Tačija

Gregori Kiho

Zastupnik žrtava

Sajmon Loz

Branilac Kadrija Veseljija

Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija

Džefri Roberts

Branilac Jakupa Krasnićija

Venkatešvari Alagendra

PRETRESNI PANEL II (u daljem tekstu: panel), na osnovu člana 41(6), (10) i (12) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 56(2) i 57(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Tok postupka vezan za periodično preispitivanje mere pritvora određene Kadriju Veseljiju (u daljem tekstu: g. Veselji ili optuženi) detaljno je izložen u ranijim odlukama o istom pitanju. U nastavku su izložena relevantna zbivanja u postupku posle 17. aprila 2023, kada je doneta deveta odluka o preispitivanju mere pritvora (u daljem tekstu: deveta odluka o pritvoru).¹

2. Dana 25. maja 2023, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) podnelo je izjašnjenje za potrebe desetog preispitivanja mere pritvora određene g. Veseljiju (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva).² Odbrana g. Veseljija nije odgovorila.

3. Suđenje g. Veseljiju i saoptuženima se nastavlja.

II. IZNETA ARGUMENTACIJA

4. Tužilaštvo navodi da su sudija za prethodni postupak, panel Apelacionog suda i ovaj panel u više prilika zaključili da je pritvor g. Veseljija opravdana mera.³ Tužilaštvo tvrdi da od donošenja poslednje odluke o preispitivanju mere pritvora

¹ F01461, panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Kadri Veseli* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Kadriju Veseljiju/, 17. april 2023.

² F01554, specijalizovani tužilac, *Prosecution Submission Pertaining to Periodic Detention Review of Kadri Veseli* /Izjašnjenje tužilaštva za potrebe periodičnog preispitivanja mere pritvora određene Kadriju Veseljiju/, 25. maj 2023.

³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 1.

određene g. Veseljiju nije došlo do promena okolnosti koje bi nalogale donošenje drugačijeg zaključka.⁴ Po mišljenju tužilaštva, kako suđenje odmiče, g. Veselji će dobijati pristup sve većoj količini osetljivih informacija o svedocima, usled čega je još veća potreba da aktuelne mere zaštite ostanu na snazi.⁵

III. MERODAVNO PRAVO

5. Za odlučivanje o predmetnom pitanju merodavni su član 41 Zakona i pravila 56 i 57 Pravilnika, i te pravne odredbe su detaljno opisane u ranijim odlukama. Panel će te kriterijume primeniti i u ovoj odluci.⁶

IV. DISKUSIJA

6. Svrha dvomesečnog preispitivanja mere pritvora prema članu 41(10) Zakona jeste da se utvrdi da li i dalje postoje razlozi za zadržavanje u sudskom pritvoru.⁷ Promene okolnosti nisu od presudnog značaja, ali ih panel mora uzeti u obzir *proprio motu* ili ako na njih skrene pažnju neka od strana u postupku.⁸

7. U ovoj odluci panel će se baviti samo ocenom faktora koji su već razmotreni prema članu 41(6) Zakona i utvrđivanjem da li te okolnosti i dalje postoje ukoliko se situacija u međuvremenu nije promenila.

⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 1.

⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 1.

⁶ V. između ostalog, F00576, sudija za prethodni postupak, *Decision on Remanded Detention Review Decision and Periodic Review of Detention of Kadri Veseli* /Odluka po vraćenoj odluci o preispitivanju pritvora i po redovnom preispitivanju pritvora Kadrija Veseljija/, 23. novembar 2021, poverljivo, stav 41, i izvori na koje se tamo upućuje. Javna redigovana verzija zavedena je 8. decembra 2021, F00576/RED.

⁷ IA022/F00005, Apelacioni sud, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Periodic Review of Detention* /Odluka po žalbi Hašima Tačija protiv odluke o periodičnom preispitivanju mere pritvora/, 22. avgust 2022, poverljivo, stav 37. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana, IA022/F00005/RED.

⁸ IA010/F00008, Apelacioni sud, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Odluka po žalbi Hašima Tačija na odluku o preispitivanju pritvora/, 27. oktobar 2021, poverljivo, stav 19. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana, IA010/F00008/RED.

A. KRITERIJUMI IZ ČLANA 41 ZAKONA

i. Osnovana sumnja

8. Kad je reč o kriterijumu za produženje pritvora, član 41(6)(a) Zakona propisuje postojanje osnovane sumnje da je pritvoreno lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća. To je uslov *sine qua non* za valjanost odluke o produženju pritvora.⁹

9. Tužilaštvo tvrdi da je kriterijum iz člana 41(6)(a) Zakona i dalje zadovoljen. Po mišljenju tužilaštva, nije došlo ni do kakvih promena od odluka o potvrđivanju optužnice zbog kojih bi trebalo odstupiti od zaključka da g. Veselji snosi krivičnu odgovornost za krivična dela iz izmenjene optužnice. Tužilaštvo dalje tvrdi da je u više navrata potvrđeno da i dalje postoji dobro utemeljena sumnja da je g. izvršio krivična dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća.¹⁰

10. Panel napominje da je sudija za prethodni postupak zaključio da, prema članu 39(2) Zakona, postoji dobro utemeljena sumnja da g. Veselji snosi krivičnu odgovornost za više zločina protiv čovečnosti (progon, zatvaranje, drugi nehumani postupci, mučenje, ubistvo i prisilni nestanci) i ratnih zločina (proizvoljno lišavanje slobode, surovo postupanje, mučenje i ubistvo) prema članovima 13, 14(1)(c) i 16(1)(a).¹¹ Pored toga, sudija za prethodni postupak je

⁹ V. takođe, ECtHR, *Merabishvili v. Georgia* [GC], br. 72508/13, [Judgment](#), 28. novembar 2017, stav 222.

¹⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stav 8.

¹¹ F00026, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of the Indictment Against Hashim Thaçi, Kadri Veseli, Rexhep Selimi and Jakup Krasniqi* /Odluka o potvrđivanju optužnice protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasničija/, 26. oktobar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 521(a)(i)-(ii). Poverljiva redigovana verzija zavedena je 19. novembra 2020, F00026/CONF/RED. Javna redigovana verzija zavedena je 30. novembra 2020, F00026/RED. Specijalizovani tužilac podneo je potvrđenu optužnicu u okviru podneska F00034, specijalizovani tužilac, *Submission of Confirmed Indictment and Related Requests* /Podnesak o podnošenju potvrđene optužnice i povezani zahtevi/, 30. oktobar 2020, poverljivo, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1 i poverljivim prilogima 2 i 3; F00045/A03, specijalizovani tužilac, *Further Redacted Indictment* /Dodatno redigovana optužnica/, 4. novembar 2020; F00134, specijalizovani tužilac, *Lesser Redacted Version of Redacted Indictment*, KSC-BC-2020-06/F00045/A02, 4. novembar 2020 /Manje redigovana verzija optužnice, KSC-BC-2020-06/F00045/A02, 4. novembar 2020/, 11. decembar 2020, poverljivo. Dodatno ispravljena potvrđena optužnica podneta je 3. septembra 2021, strogo poverljivo i *ex parte* (F00455/A01), s poverljivom redigovanom verzijom (F00455/CONF/RED/A01) i javnom redigovanom verzijom

zaključio da je utvrđeno postojanje dobro utemeljene sumnje u vezi s novim optužbama koje je tužilaštvo iznelo protiv g. Veseljija u izmenjenoj i dopunjenoj optužnici.¹² Panel dalje podseća da su ti zaključci doneti na osnovu kriterijuma koji je stroži od kriterijuma postojanja osnovane sumnje iz člana 41(6)(a).¹³

11. Budući da nema novih bitnih okolnosti koje bi uticale na navedene zaključke, panel smatra da još uvek postoji osnovana sumnja da je g. Veselji izvršio krivična dela iz stvarne nadležnosti Specijalizovanih veća u smislu člana 41(6)(a) i (10) Zakona.

ii. Neophodnost pritvora

12. Kad je reč o osnovima za produženje pritvora, član 41(6)(b) Zakona predviđa tri alternativna osnova (opasnosti) za zaključak da je pritvor neophodan: (i) opasnost od bekstva; (ii) opasnost od ometanja postupka, i (iii) opasnost od izvršenja novih krivičnih dela.¹⁴ Pritvor treba produžiti ukoliko postoje jasni osnovi da se veruje da će se jedna ili više tih opasnosti ostvariti.¹⁵ Panel napominje da izraz "jasni" u ovom kontekstu znači da te opasnosti treba detaljno opisati i

(F00455/RED/A01). Dana 17. januara 2022, specijalizovani tužilac podneo je poverljivu ispravljenu i manje redigovanu verziju potvrđene optužnice, F00647/A01.

¹² F00777, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of Amendments to the Indictment* /Odluka o potvrđivanju izmena i dopuna optužnice/, 22. april 2022, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 183. Poverljiva redigovana verzija (F00777/CONF/RED) i javna redigovana verzija (F00777/RED) zavedene su 22. aprila 2022. i 6. maja 2022. Poverljiva manje redigovana verzija zavedena je 16. maja 2022. (F00777/CONF/RED2). Tražene izmene i dopune opisane su u stavu 11. Tužilaštvo je 29. aprila 2022. podnelo potvrđenu izmenjenu optužnicu (u daljem tekstu: potvrđena optužnica), strogo poverljivo i *ex parte* (F00789/A01), s poverljivom redigovanom (F00789/A02) i javnom redigovanom (F00789/A05) verzijom. Dana 30. septembra 2022, tužilaštvo je podnelo poverljivu dodatno izmenjenu potvrđenu optužnicu (F00999/A01) i njenu javnu redigovanu verziju (F00999/A03).

¹³ IA008/F00004, Apelacioni sud, *Decision on Kadri Veseli's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Odluka po žalbi Kadrija Veseljija na odluku o preispitivanju mere pritvora/, 1. oktobar 2021, poverljivo, stav 21. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana, IA008/F00004/RED.

¹⁴ ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], br. 23755/07, [Judgment](#), 5. jul 2016 (u daljem tekstu: *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC]), stav 88; ECtHR, *Zohlandt v. the Netherlands*, br. 69491/16, 9. februar 2021, [Judgment](#), stav 50; ECtHR, *Grubnyk v. Ukraine*, br. 58444/15, 17. septembar 2020, [Judgment](#), stav 115; ECtHR, *Korban v. Ukraine*, br. 26744/16, 4. jul 2019, [Judgment](#), stav 155.

¹⁵ IA004/F00005, Apelacioni sud, *Decision on Hashim Taçi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Odluka o žalbi Hašima Tačija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/ (u daljem tekstu: odluka o Tačijevoj žalbi na odluku o privremenom puštanju na slobodu), 30. april 2021, poverljivo, stav 19. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana, IA004/F00005/RED.

pozvati se na relevantne informacije ili dokaze.¹⁶ Pri utvrđivanju toga da li postoji neki od osnova iz člana 41(6)(b) Zakona koji opravdavaju zadržavanje lica u pritvoru, merodavni kriterijum je, s jedne strane, da je manje nego izvesno, ali s druge, da je više nego moguće da će se neka opasnost ostvariti.¹⁷

(a) Opasnost od bekstva

13. Tužilaštvo iznosi da je g. Veselji sada upoznat sa teškim optužbama iz potvrđene optužnice, sa mogućnošću da mu bude izrečena dugotrajna kazna, kao i sa dokazima koji će biti izvedeni u vezi sa krivičnim delima za koja se tereti. Po mišljenju tužilaštva, činjenica da je suđenje počelo čini opasnost od bekstva još većom. Tužilaštvo dodaje da postoji "dovoljno realna mogućnost" da će se opasnost od bekstva g. Veseljija ostvariti, pošto je on upoznat sa optužbama i realnom mogućnošću da mu bude izrečena dugotrajna kazna.¹⁸

14. Panel je razmotrio argumente tužilaštva imajući u vidu fazu postupka i potvrđuje svoju konstataciju da nema novih faktora zbog kojih bi trebalo da promeni svoj zaključak u vezi sa opasnošću od bekstva.

15. Kad je reč o argumentu tužilaštva u vezi sa napredovanjem postupka, panel smatra da nije uverljiv uopšteni argument tužilaštva da je opasnost od bekstva veća zato što je suđenje počelo. Panel smatra da tužilaštvo nije dokazalo da, s obzirom na fazu postupka, postoji „dovoljno realna mogućnost“ da će optuženi pobeći ukoliko bude pušten na slobodu.¹⁹

16. Što se tiče argumenta tužilaštva da je zbog izricanja presude u predmetu *Tužilac protiv Saljiha Mustafe* g. Veselji svesniji mogućnosti da i njemu bude izrečena dugotrajna kazna zatvora, panel smatra da je taj argument spekulativne

¹⁶ U članu 19.1.30 Zakonika o krivičnom postupku Kosova iz 2012, Zakon br. 04/L-123, pod izrazom "jasno" misli se na to da "strana koja daje informacije ili dokaz mora [...] detaljno [da] navede informacije ili dokaz o kom govori.

¹⁷ Odluka o Tačijevoj žalbi na odluku o privremenom puštanju na slobodu, stav 17.

¹⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 10.

¹⁹ Odluka o Tačijevoj žalbi na odluku o privremenom puštanju na slobodu, stav 24.

prirode. Tužilaštvo nije pokazalo da taj faktor ima veću težinu od drugih faktora koje je panel uzeo u obzir u svojim ranijim odlukama. U svakom slučaju, g. Veselji uživa pretpostavku nevinosti.

17. Panel je razmotrio argumente tužilaštva imajući u vidu fazu postupka i, mada se opasnost od bekstva nikada ne može sasvim isključiti, potvrđuje svoju konstataciju da nema novih faktora zbog kojih bi trebalo da promeni svoj raniji zaključak u vezi sa opasnošću od bekstva.

18. Panel stoga smatra da se u ovom trenutku g. Veseljiju ne može produžiti pritvor na osnovu postojanja opasnosti od bekstva iz člana 41(6)(b)(i) Zakona.

(b) Opasnost od ometanja postupka pred Specijalizovanim većima

19. Pozivajući se na ranije zaključke panela, tužilaštvo tvrdi da i dalje postoji opasnost da će g. Veselji ometati postupak.²⁰ Tužilaštvo navodi da su na Kosovu zastrašivanje svedoka i ometanje krivičnih postupaka protiv bivših pripadnika OVK i dalje redovna pojava, što je problem koji se ne može rešiti samo primenom zaštitnih mera, a to je bitan kontekstualni faktor kao što je potvrdio Apelacioni sud.²¹ Pored toga, tužilaštvo navodi da je g. Veselji primio informacije vezane za prvih 40 svedoka i da je opasnost od ometanja sve veća kako mu se obelodanjuje identitet preostalih svedoka za koje je odobreno odloženo obelodanjivanje identiteta.²² Na kraju, tužilaštvo tvrdi da to što optuženi ima pravo da mu se obelodani relevantan materijal ne znači da panel treba da zanemari rizike koje to obelodanjivanje povlači sa sobom, naročito u kontekstu uslovnog puštanja na slobodu.²³

²⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 11-16.

²¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 13.

²² Izjašnjenje tužilaštva, stav 14.

²³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 16.

20. Panel skreće pažnju na to da kriterijum za ocenjivanje opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona ne iziskuje da se iznese "konkretna primer" situacije kad je g. Veselji lično zastrašivao ili uznemiravao nekog svedoka.

21. Panel je već utvrdio i ovde podseća na sledeće: (i) g. Veselji ima mogućnost da izdaje uputstva jednom licu koje je u kontaktu sa Specijalizovanim većima, i na taj način on se neposredno umešao u stvar koja se tiče Specijalizovanih veća; (ii) g. Veselji još uvek igra značajnu ulogu na Kosovu s obzirom na svoje prethodne položaje, pa zahvaljujući tome može, na primer, da dobije pristup određenim informacijama ili podršku drugih lica; (iii) u vreme kad se g. Veselji nalazio na čelu obaveštajne službe Kosova (u daljem tekstu: SHIK), pripadnici te službe su učestvovali u vršenju pritiska na svedoke, i (iv) s obzirom da je suđenje počelo, g. Veselji stiče sve bolji uvid u dokaze na kojima su zasnovane teške optužbe protiv njega.²⁴

22. Imajući u vidu da je suđenje počelo, Veseljijevoj odbrani su obelodanjeni i dalje se obelodanjuju imena i lični podaci izvesnih veoma osetljivih svedoka, što znači da će te informacije biti dostupne i širem krugu lica, uključujući optuženog. To pak povećava rizik da osetljive informacije o tim svedocima dopru do javnosti pre nego što oni daju iskaz. S obzirom na to, puštanje na slobodu optuženog koji raspolaže osetljivim informacijama nije poželjno ukoliko se svedocima koji tek treba da svedoče želi pružiti efikasna zaštita.²⁵

23. Pored toga, na Kosovu se redovno zastrašuju svedoci i ometaju krivični postupci protiv bivših pripadnika OVK, što je problem koji se ne može rešiti samo primenom zaštitnih mera.²⁶

²⁴ Deveta odluka o pritvoru, stav 24 i dalje napomene.

²⁵ Deveta odluka o pritvoru, stav 25.

²⁶ Deveta odluka o pritvoru, stavovi 24, 26. V. takođe KSC-BC-2020-05, F00494/RED, Pretresni panel I, *Public redacted version of Trial Judgment* /Javna redigovana verzija presude/, 19. januar 2023, stav 57.

24. Panel stoga zaključuje da i dalje postoji opasnost da će g. Veselji ometati odvijanje postupka pred Specijalizovanim većima.

(c) Opasnost od izvršenja novih krivičnih dela

25. Tužilaštvo podseća na zaključak panela iz devete odluke o pritvoru i tvrdi da i dalje postoji opasnost da će g. Veselji izvršiti nova krivična dela.²⁷

26. Panel podseća da je u devetoj odluci o pritvoru zaključio da i dalje postoji opasnost da će g. Veselji izvršiti nova krivična dela. Po mišljenju panela, faktori koji su uzeti u obzir prilikom utvrđivanja opasnosti od ometanja postupka relevantni su i za utvrđivanje da li postoji opasnost da će g. Veselji izvršiti nova krivična dela. Imajući to u vidu, panel smatra da od poslednjeg preispitivanja mere pritvora nije došlo do promena okolnosti koje bi nalagale donošenje drugačijeg zaključka po ovom pitanju.²⁸

27. Panel ističe da je suđenje u ovom predmetu počelo, da je Veseljijevoj odbrani obelodanjen identitet osetljivih svedoka i da se mora izbeći svaka opasnost od izvršenja novih krivičnih dela.

28. Panel smatra da, s obzirom na sve faktore, u skladu sa članom 41(6)(b)(iii) Zakona, i dalje postoji opasnost da će g. Veselji izvršiti nova krivična dela.

iii. Zaključak

29. Panel konstatuje da u ovom trenutku i dalje ne raspolaže dovoljnim informacijama za zaključak da bi g. Veselji mogao da se dâ u bekstvo. Međutim, primenivši relevantni kriterijum, panel se uverio da postoji opasnost da će g. Veselji ometati odvijanje postupka pred Specijalizovanim većima i da će izvršiti nova krivična dela nad licima koja se smatraju protivnicima OVK, uključujući

²⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stav 17-21.

²⁸ Deveta odluka o pritvoru, stav 29.

svedoke koji su dali ili bi mogli dati izjavu u ovom predmetu, odnosno koji treba da stupe pred Specijalizovana veća. Panel će u nastavku oceniti da li se nekim od uslova za puštanje g. Veseljija na slobodu mogu u dovoljnoj meri otkloniti te opasnosti.

B. DRUGE MERE UMETO PRITVORA

30. Upućujući na ranije zaključke ovog panela, tužilaštvo navodi da se navedene opasnosti mogu efikasno kontrolisati samo u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća i da se od donošenja prethodne odluke o pritvoru nije dogodilo ništa što bi iziskivalo drugačiju ocenu uslova.²⁹

31. Pri odlučivanju o tome da li neko lice treba da bude pušteno na slobodu ili zadržano u pritvoru, panel mora da razmotri alternativne mere za sprečavanje opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona.³⁰ U članu 41(12) predviđen je niz mera koje treba razmotriti kako bi se obezbedilo prisustvo optuženog na suđenju, sprečilo ponavljanje krivičnih dela ili omogućilo uspešno vođenje postupka. S tim u vezi panel podseća da se pritvor produžava samo ako nema alternativnih, objektivno raspoloživih blažih mera kojima se dovoljno mogu umanjiti rizici iz člana

²⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 22-26.

³⁰ U vezi sa obavezom da se razmotre „alternativne mere“, v. KSC-CC-PR-2017-01, F00004, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of the Rules of Procedure and Evidence Adopted by Plenary on 17 March 2017 to the Specialist Chamber of the Constitutional Court Pursuant to Article 19(5) of Law No.05/L-053 on Specialist Chambers and Specialist Prosecutor's Office* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti Pravilnika o postupku i dokazima usvojenog na plenarnoj sednici 17. marta 2017. i prosleđenog Specijalizovanom veću Ustavnog suda u skladu sa članom 19(5) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu/ (u daljem tekstu: Odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 26. aprila 2017), 26. april 2017, javno, stav 114. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], stav 87 *in fine*; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], br. 5826/03, [Judgment](#), 22. maj 2012. (u daljem tekstu: *Idalov v. Russia* [GC]), stav 140 *in fine*.

41(6)(b).³¹ Panel stoga mora da razmotri sve razumne alternativne mere koje se mogu uvesti, a ne samo one koje iznesu strane u postupku.³²

32. Što se tiče opasnosti od ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima i izvršenja novih krivičnih dela, panel i dalje ostaje pri stavu da se nijednom merom iz člana 41(12) Zakona ne bi u dovoljnoj meri umanjile postojeće opasnosti.³³ Pored toga, panel smatra da mere koje se primenjuju u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća, u celini uzev, efikasno ograničavaju mogućnost zloupotrebe nenadziranih poseta i komunikacije sa članovima porodice i licima koja imaju odobrenje za posetu, u cilju maksimalnog smanjivanja opasnosti od ometanja postupka i od vršenja novih krivičnih dela.³⁴ Uz to, one obezbeđuju kontrolisanu sredinu u kojoj se potencijalne povrede tajnosti podataka lakše mogu otkriti, odnosno sprečiti.³⁵

33. Panel takođe ostaje pri svom stavu da je režim nadzora komunikacija koji se primenjuje u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća jedini način da se komunikacije g. Veseljija ograniče i nadziru tako da se u dovoljnoj meri umanjuju opasnost od ometanja postupka i opasnost od vršenja novih krivičnih dela.³⁶

34. S obzirom na navedeno, panel smatra da se opasnost od ometanja postupka i opasnost od vršenja novih krivičnih dela efikasno mogu kontrolisati samo u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća. U navedenim okolnostima, panel smatra

³¹ Odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 26. aprila 2017, stav 114; KSC-CC-PR-2020-09, F00006, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of Amendments to the Rules of Procedure and Evidence Adopted by the Plenary on 29 and 30 April 2020* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti izmena i dopuna Pravilnika o postupku i dokazima usvojenih na plenarnoj sednici 29. i 30. aprila 2020/, 22. maj 2020, stav 70. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], stav 87 *in fine*; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], stav 140 *in fine*.

³² IA003/F00005/RED, Apelacioni sud, *Public Redacted Version of Decision on Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Javna redigovana verzija odluke po žalbi Redžepa Seljimija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/, 30. april 2021, stav 86.

³³ Deveta odluka o pritvoru, stav 35.

³⁴ Deveta odluka o pritvoru, stav 35.

³⁵ Deveta odluka o pritvoru, stav 36.

³⁶ Deveta odluka o pritvoru, stav 37.

da je neophodno da se g. Veseljiju produži pritvor kako bi se otklonile opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona.

C. OPRAVDANOST PRITVORA

35. Tužilaštvo iznosi da je nastavak pritvora g. Veseljija i dalje srazmerna mera, pozivajući se na ranije zaključke ovog panela, naročito kad se ima u vidu postojan napredak u postupku.³⁷

36. Panel podseća da se opravdanost produžetka pritvora optuženog mora ocenjivati na osnovu činjeničnog stanja u datom predmetu i njegovih osobenosti.³⁸ Po mišljenju panela, osobenosti ovog predmeta su sledeće: (i) g. Veselji se tereti u deset tačaka optužnice za teška krivična dela po međunarodnom pravu u kojima je, prema optužbama, imao značajnu ulogu;³⁹ (ii) ukoliko bude oglašen krivim, g. Veseljiju može biti izrečena dugotrajna kazna zatvora;⁴⁰ (iii) opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona ne mogu se umanjiti postavljanjem nijednog uslova;⁴¹ (iv) predmet protiv g. Veseljija je složen,⁴² i (v) suđenje je sada u toku i postupak napreduje dobrim tempom.

37. S obzirom na te okolnosti, kao i na činjenicu da i dalje postoji opasnost od ometanja postupka i izvršenja novih krivičnih dela, koja se ne može dovoljno umanjiti primenom razumnih alternativnih mera, panel smatra da je produženje pritvora g. Veseljija za još dva meseca, u konkretnim okolnostima ovog predmeta, neophodna i razumna mera.

38. Panel, međutim, primećuje da optuženi već znatno vreme boravi u pritvoru i da je velika verovatnoća da će suđenje dugo trajati. Kao što je panel već naveo, i

³⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 28-30.

³⁸ Deveta odluka o pritvoru, stav 39.

³⁹ Deveta odluka o pritvoru, stav 39.

⁴⁰ Deveta odluka o pritvoru, stav 39.

⁴¹ V. gore stav 34.

⁴² Deveta odluka o pritvoru, stav 39.

panel i strane u postupku zato moraju posebno da vode računa o potrebi da se postupak odvija što ekspeditivnije. Panel će u svakoj fazi postupka nastaviti da prati da li je dalji pritvor neophodan i opravdan.

V. DISPOZITIV

Iz navedenih razloga, panel:

- a) **NALAŽE** produženje pritvora g. Veseljija, i
- b) **NALAŽE** tužilaštvu da do petka, 28. jula 2023. podnese izjašnjenje za potrebe sledećeg preispitivanja mere pritvora određene g. Veseljiju, a odgovor i repliku treba podneti u skladu s rokovima predviđenim pravilom 76 Pravilnika.

/potpis na originalu/

Sudija Čarls L. Smit III,
predsedavajući sudija

Petak, 16. jun 2023.

Hag, Holandija